

בש"פ 1138/23 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 1138/23

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו מיום 10.1.2023 במ"ת 48950-08-16 שניתנה
על-ידי כבוד השופט א' הימן

תאריך הישיבה: כ"ה בשבט התשפ"ג (1623)

בשם העורר: עו"ד שרון זלינגר, עו"ד רצון דרחי, עו"ד אליקה לוי

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלאוה, עו"ד ארז ריכטנברג

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 10.1.2023 (מ"ת 48950-08-16, השופט א' הימן). בית המשפט המחוזי דחה בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

עיקרי ההליכים הקודמים

עמוד 1

2. העורר, שהוגש נגדו כתב אישום בגין שורה של עבירות חמורות, ובהן רצח, נתון במעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח מזה כשש שנים ומחצה, מאז יום 21.8.2016. כמפורט בהמשך, חלק מתקופת מעצרו חפף עונש מאסר שריצה, וכן מעצר בתיק נוסף. מזה שנתיים ותשעה חודשים הוא נתון במעמד של "עצור" בלבד. משפטו, המתנהל גם נגד מספר נאשמים נוספים, מצוי כעת בעיצומה של פרשת ההגנה, וסופו עדיין לא נראה באופק.

3. העורר הוא בן 43, ומאז נעצר חלה הידרדרות במצבו הרפואי. לאחרונה הוא עבר ניתוח בגבו, לאחר שהמתין תקופה ממושכת לביצועו. כעת הוא עומד בפני תקופת שיקום ארוכה. הערר שבפני נסב על השאלה האם מוצדק בשלב זה להורות על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, וזאת בשים לב למכלול הנסיבות, הכוללות את המסוכנות הברורה הנשקפת ממנו, התמשכות המעצר ומצבו הרפואי המורכב.

4. עניינו של העורר שב והונח לפתחו של בית משפט זה מספר פעמים במרוצת השנים האחרונות, על רקע התמשכות מעצרו - הן במסגרת הליכי עיון חוזר והן בגדר החלטות בבקשות להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים. בהחלטות שניתנו פורטו עיקרי הדברים, ואינני רואה צורך לחזור ולפרוס את היריעה העובדתית במלואה. אתמקד אפוא בעובדות הצריכות לעניין.

5. ביום 21.8.2016 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום נגד העורר ונאשמים נוספים, אשר תוקן מאז מעת לעת. כתב האישום המתוקן בשביעית (מיום 4.12.2019) מייחס לעורר עבירות של רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (חוק העונשין), קשירת קשר לביצוע פשע (רצח) לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, סיוע לאחר מעשה (רצח) לפי סעיפים 260 ו-261(1) לחוק העונשין, וכן ניסיון ייצור נשק לפי סעיף 144(ב2) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין והחזקת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין.

6. בד בבד עם הגשתו של כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. באותה עת ריצה העורר עונש מאסר בגין הרשעתו בתיק אחר. בא-כוחו הסכים אפוא למעצרו עד תום ההליכים נגדו, בכפוף לכך שיותר לו להגיש בהמשך בקשה לעיון חוזר. העורר שוחרר ממאסר בחודש יוני 2020, ובהמשך נשא בעונש מאסר נוסף בן 45 ימים. כמו כן, במשך שבעה חודשים העורר הוחזק במעצר בשל מעורבותו בעניין אחר. ביום 9.4.2021 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר, ובגדרה טען, בין היתר, לחולשה ראייתית. לאחר שהתקיימו מספר דיונים, ביום 3.10.2021 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית מספקת למעצרו. ביום 14.12.2021 מצא בית המשפט המחוזי להורות כי המשך מעצרו של העורר עד תום ההליכים יהיה במתכונת של פיקוח אלקטרוני. אולם, ערר שהגישה על כך המדינה התקבל ביום 6.2.2022 (בש"פ 493/22, השופט ע' פוגלמן), לאחר שנקבע כי מסוכנותו הגבוהה של העורר מצדיקה את מעצרו מאחורי סורג ובריח.

7. ביום 10.5.2022 הגיש העורר לבית המשפט המחוזי בקשה נוספת לעיון חוזר בתנאי מעצרו, על רקע החמרה שחלה במצבו הרפואי, שבגינה נדרש לעבור ניתוח בגבו. בקשה זו נדחתה ביום 17.5.2022, וביום 9.6.2022 נדחה אף ערר שהוגש על כך (בש"פ 3584/22, השופט ע' ברון). לפיכך נותר העורר עצור מאחורי סורג ובריח.

8. ביני וביני, הוגשו מעת לעת בקשות להארכת מעצרו של העורר. בכלל זה נדרשתי אף אני להארכת מעצרו בבש"פ 4870/22. בהחלטתי מיום 4.8.2022 באותו עניין ציינתי כי הגם שהדעת אינה נוחה ממשכו הארוך של המעצר, ואף שהנאשמים האחרים בפרשה, שגם מצדם נשקפת מסוכנות גבוהה, הועברו כבר למעצר בפיקוח אלקטרוני - "יש טעם באבחנה מסוימת [בין העורר - ד' ב' א'] לבין הנאשמים האחרים... למעשה חירותו נשללה רק בשנתיים האחרונות, עם תום ריצוי עונש המאסר שנגזר עליו בגין הרשעתו בתיק אחר" (שם, בפסקה 25). עוד ציינתי כי לא נעלם מעיני מצבו הרפואי של העורר, אך בשים לב לכך שסוגיית מצבו הרפואי והקשיים שהוא מעורר לא עמדו במוקד הדיון, אין מקום לסטות מההכרעה שניתנה אך כחודשיים קודם כן במסגרת דחיית הערר על ההחלטה בבקשה לעיון חוזר (בש"פ 3584/22 שהוזכר לעיל).

9. בקשה נוספת להארכת מעצרו של העורר נדונה בבש"פ 6783/22 (השופט י' כשר). בעניין זה נקבע ביום 7.11.2022 כי "טרם הגיע המועד בו נקודת האיזון, למרות המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו, מצדיקה להורות על מעבר למעצר באיזוק אלקטרוני או על חלופת מעצר כלשהי" (שם, בפסקה 12). לצד זאת הודגש באותו שלב:

"מטרידה, מאוד, התמונה המצטיירת באשר למצבו הרפואי של [העורר] וביצוע הניתוח שהוא נזקק לו... הצורך הדחוף בניתוחו של [העורר] אינו שנוי במחלוקת ומטופל באמצעות שירות בתי הסוהר מזה תקופה ארוכה (יותר משנה וחצי). אולם, בפועל, מועדים שנקבעו לביצוע הניתוחים נדחו, והמועד הקבוע עתה הינו בפברואר 2023. ... המצב בו קיים חשש ממשי ומבוסס כי מי שנעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריה עלול, בשל כך, להיפגע באופן דרמטי בבריאותו, הינו מצב שיש לפעול, ככל הניתן, כדי למנוע אותו ולהפסיקו. ... היה ויתברר בעתיד כי, הלכה למעשה, משמעות המשך מעצרו של [העורר] מאחורי סורג ובריה הינה שהניתוח הנדרש אינו מבוצע תוך זמן סביר (ולא באשמת [העורר]), יכול וכף המאזניים תיטה לעבר שחרורו של [העורר] ממעצר מאחורי סורג ובריה" (שם, בפסקה 14).

10. בעקבות ההחלטה האמורה הגיש העורר לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו. בבקשה זו עתר העורר להוצאתו המיידית והדחופה ממעצר לצורך הניתוח, ולאחריו להתיר את שחרורו לצורך הליך שיקום בביתו או במוסד אחר, בפיקוח מפקחים וחברת שמירה. העורר טען כי במשך שנתיים, בעודו נתון במעצר ובאחריות המדינה, הוא הפך לנכה, כי מצבו הרפואי הולך ומידרדר וכי "מדובר בהצלת חיים".

11. ביום 24.11.2022 דחה בית המשפט המחוזי בקשה זו. בית המשפט המחוזי הבהיר כי בפניו שלוש מחלוקות: האחת באשר לזהות הרופא המנתח; השנייה באשר לעיתוי ולמוסד שבו יבוצע הניתוח; והשלישית באשר לאפשרות שחרורו של העורר לאחר הניתוח להליך שיקום. בית המשפט המחוזי ציין, בכל הנוגע לשתי המחלוקות הראשונות שעניינן פרטיו הקונקרטיים של הניתוח, כי התשובה להן מצויה בשני מסמכים חסויים שהועברו לעיונו. בהקשר זה הובהר כי "ההחלטה בעניין זה מעורפלת, אך בנסיבות העניין הערפול מחויב המציאות". באשר למחלוקת השלישית, שעניינה שחרורו של העורר בתנאי מעצר בית לצורך הליך השיקום לאחר הניתוח, קבע בית המשפט המחוזי כי בקשה זו מקדימה את זמנה, שכן היא הוגשה בטרם ניתנו הוראות הרופא המנתח בדבר הצורך בהליך שיקום, משכו והאופן שבו ראוי לבצעו. ממילא, כך נקבע, במצב זה לא ניתן להעריך את השפעת מצבו הרפואי של העורר על מסוכנותו. עוד סבר בית

המשפט המחוזי כי מכל מקום, ההליך ההולם והראוי לבחינת הסעד המבוקש הוא עתירת אסיר ואין להידרש לטענות העורר בגדרי הליך המעצר. בית המשפט המחוזי הוסיף וציין כי הוא סבור שהמסוכנות הגבוהה הנשקפת מהעורר "מחייבת את שהותו בין כתלי בית המעצר גם בתקופת השיקום, אותה יוכל לעבור בהתאם לצרכיו במסגרת שירותי הרפואה של שב"ס".

12. העורר הגיש על כך ערר, וזה נדחה ביום 4.12.2022 (בש"פ 8037/22, השופט י' עמית). לאחר עיון בחומר החסוי וקיום דיון קצר במעמד צד אחד, נקבע כי אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי לפיה לא יימסר לעורר מידע בדבר מועד הניתוח וזהות הרופא המנתח, משיקולי ביטחון הציבור. אשר לסעד הנוסף שהתבקש - שחרורו של העורר לאחר הניתוח - נקבע כי המתכונת המתאימה לדיון בסוגיה זו היא עתירת אסיר שתוגש לבית המשפט לעניינים מינהליים, משום שזהו "המסלול הראוי והמקובל" להצגת חומר חסוי לבית המשפט בדבר מסוכנותו של העורר. מכל מקום, הובהר כי בקשתו של העורר הקדימה את זמנה, משום שהוגשה טרם הניתוח, כאשר צרכיו השיקומיים-סיעודיים אינם ברורים, וממילא שב"ס לא חווה דעתו בכל הנוגע לאפשרותו לספק צרכים אלה.

13. בעקבות זאת, ביום 13.12.2022 העורר הגיש עתירת אסיר לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (עת"א 25877-12-22). העתירה כוונה לכך שהעורר יועבר באופן מיידי לאחר הניתוח לשיקום במרכז רפואי שיקומי מחוץ לכתלי בית המעצר, ולחלופין למסירת מידע על הליך השיקום המתוכנן על-ידי שב"ס. בית המשפט המחוזי קבע, בהחלטתו מאותו היום, כי בקשה לשחרורו של העורר ממעצר או למעצרו בפיקוח אלקטרוני צריכה להיות מוגשת אך ורק במסלול הפלילי. לגוף הדברים, נקבע כי כל עוד העורר לא עבר את הניתוח, מדובר בעתירה תיאורטית שדינה להימחק. לצד זאת, בית המשפט המחוזי הורה לשב"ס להודיע עד ליום 18.12.2022 כיצד הוא נערך לטיפול בעורר מיד לאחר הניתוח והאם יש ביכולתו לעדכן את העורר במידע הרלוונטי מיד לאחר הניתוח. עוד נקבע כי העורר יהיה רשאי להגיש עתירה לאחר הניתוח, גם אם טרם יקבל את תשובת שב"ס.

14. שב"ס לא הגיש הודעת עדכון כאמור. העורר נותח ביום 21.12.2022 ושחרר מבית החולים ביום 27.12.2022. למחרת יום הניתוח, ובעודו מאושפז, הגיש העורר עתירה נוספת לבית המשפט המחוזי בבאר שבע (עת"א 48355-12-22), שכוונה להעברתו למרכז שיקומי חיצוני ולחלופין להכנסת רופאים מומחים לבית המעצר על מנת לבדוק את העורר (באופן פרטי). בפסק דינו מיום 1.1.2023 קיבל בית המשפט המחוזי את העתירה בחלקה, במובן זה שנקבע כי העורר יוכל להיבדק על-ידי מומחה בתחום הנירולוגיה בתוך עשרה ימים. לצד זאת, ולאחר שניתנו הבהרות מצד שב"ס, הורה בית המשפט המחוזי על מתווה הטיפול בעורר בין כתלי בית המעצר, ודחה את בקשתו להעברתו למרכז שיקומי.

הבקשה הנוכחית לעיון חוזר בהחלטת המעצר

15. ביום 27.12.2022, עוד קודם למתן פסק הדין בעתירה המתוארת, הגיש העורר לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, במסגרת הליך המעצר, בקשה לעיון חוזר - היא שעומדת במוקד ההליך דנן. בבקשה עתר העורר להעברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, תחת פיקוח אנושי, בערבויות ובכל תנאי שבית המשפט ימצא לנכון. לחלופין, ביקש העורר להתיר את יציאתו מבית המעצר לצורך שיקומו לאחר הניתוח, בביתו או במתקן אשפוז אחר, בתנאים שייקבעו. העורר

טען כי הטיפול שהוא מקבל בבית המעצר אינו הולם את צרכיו הרפואיים ועלול לגרום לו נזק בלתי הפיך עד כדי נכות. הוא ציין כי אינו מקבל תזונה רכה, כי אינו מקבל את טיפול הפיזיותרפיה שלו הוא זקוק, כי לא מתאפשרת יציאתו להליכה ארבע פעמים ביום כפי שהומלץ על-ידי רופאיו, וכי לא נערכות לו בדיקות על-ידי אורתופד, נירולוג והמטולוג. העורר הוסיף כי אביו, המשמש לו תומך, הוא אדם סיעודי בעצמו. במסגרת הבקשה הודגש חלוף הזמן הרב שעבר מתחילת מעצרו, ונטען כי ההליך העיקרי לא צפוי להסתיים בזמן הקרוב. עוד עמד העורר על כך שיתר המעורבים בפרשה הועברו זה מכבר למעצר בפיקוח אלקטרוני, בצינו כי ביחס אליהם "לא התממשה ולו אחת משלל 'נבואות הזעם' שהשמיעה המשיבה". הוא הדגיש כי הוא נתון "במצב סיעודי של ממש. הוא מרותק למיטתו לבוש בסד לצווארו ונאסרת עליו כל תנועה". מצב זה, כך נטען, מפחית באופן דרמטי את מסוכנותו.

16. בהחלטה הנזכרת בפתח הדברים דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לעיון חוזר. בית המשפט המחוזי ציין כי מקומן של טענות העורר בדבר הטיפול הרפואי שניתן לו, לרבות בכל הנוגע לצרכיו בשיקום במסגרת מוסד פרטי - להתברר במסגרת עתירת אסיר. על כן, ובהתחשב בפסק הדין שניתן בינתיים בעתירה המינהלית שהוגשה, קבע בית המשפט המחוזי כי "נקודת המוצא לדיון בבקשה לעיון חוזר היא כי חזקה על שב"ס שהוא מספק [לעורר] את האמצעים והטיפולים הנדרשים בהתאם להוראות הרופא המנתח". בהמשך לכך הובהר כי השאלה הנדרשת להכרעה בשלב זה היא האם שינוי הנסיבות הקשור במצבו הרפואי של העורר, כמו גם חלוף הזמן שבו הוא שוהה במעצר, מפחיתים ממסוכנותו במידה המאפשרת את העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט המחוזי השיב על כך בשלילה. בית המשפט המחוזי ציין כי המידע המודיעיני שהוצג, שלפיו העורר ממשיך בקשריו העברייניים בין כתלי בית המעצר, נותן תוקף למסוכנות הנלמדת מהמעשים החמורים המיוחסים לו ולמידתה הגבוהה. על רקע זה, וחרף מצבו הרפואי המורכב של העורר, צוין כי לא ניתן לקבוע במידה המניחה את הדעת כי בעת הזאת מסוכנותו פחתה במידה ניכרת באופן המטה את נקודת האיזון לעבר הקלה בתנאי מעצרו. בית המשפט המחוזי הוסיף כי מצבו הרפואי הנוכחי של העורר צפוי, ככל הנראה, להיות זמני, בשים לב לניתוח שעבר במטרה למנוע הידרדרות נירולוגית וכי מכל מקום הטיפול הסיעודי שזקוק לו העורר בשלב זה אינו מבסס את ההנחה שבשל כך קהתה מסוכנותו והתייתרה תכלית המעצר.

17. להשלמת התמונה יצוין כי ביום 18.1.2023 הוארך מעצרו של העורר, זו הפעם העשרים, בהסכמתו (בש"פ 351/23, השופט ד' מינץ).

טענות הצדדים בערר

18. הערר שבפניו מכוון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי, ובו חוזר העורר על עיקרי טענותיו. לשיטתו של העורר, שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי מצבו הרפואי הנוכחי אינו מפחית ממסוכנותו. בהקשר זה נטען כי בית המשפט המחוזי התעלם מחוות דעת רפואיות עדכניות שהוצגו בפניו, ואף בחן באופן צר את מצבו הרפואי של העורר, תוך התמקדות בניתוח שעבר ומבלי להתייחס למכלול בעיותיו הרפואיות. בערר נכלל פירוט נרחב בדבר מצבו הרפואי של העורר, והודגש כי העורר מטופל במחלקה הסיעודית של שב"ס, שאינה אגף סגור. העורר מוסיף וטוען כי שיקומו צפוי להימשך תקופה ארוכה (לפי חלק מחוות הדעת חודשים ארוכים ואף שנה), וכי ייתכן שיבוצעו התערבויות כירורגיות נוספות בשלבים מאוחרים יותר.

19. העורר מוסיף וטוען כי חל שינוי נסיבות משמעותי באשר למסוכנותו, גם במנותק ממצבו הרפואי. זאת, בשים לב להערכת המסוכנות העדכנית שהוגשה בעניינו, וכן על רקע טיפולים קבוצתיים ופרטניים שבהם השתתף. עוד נטען כי חוות דעת פרטית שנערכה בעניינו, מצביעה על מסוכנות ברמה נמוכה הנשקפת ממנו בעת הנוכחית. העורר מוסיף וטוען כי לאחרונה שב"ס החל להקל בתנאי מעצרו באופן הדרגתי, לאחר שנים ארוכות ששהה בהפרדה לנוכח המסוכנות שנשקפה ממנו אז. לטענת העורר, תנאי הכליאה העדכניים שלו הם "קלים בהרבה" מהתנאים שנקבעו על-ידי בית המשפט המחוזי בהחלטה מיום 18.1.2022, שבה הורה על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, ומאפשרים לו בקלות רבה לממש את "נבואות הזעם" של המדינה בדבר קשריו עם גורמים עברייניים, לו רק חפץ בכך. העורר מדגיש בהקשר זה כי "למרות הפתיחות שמאפיינת את תנאי מעצרו בימים אלו - העורר לא מממש ולו ראשית תחילת ביצוע מעשה פלילי".

20. העורר מוסיף ועומד על הזמן הרב שחלף מאז שנעצר, אף בניכוי התקופה שבה ריצה עונש מאסר. בהקשר זה מצוין כי המועד הבא הקבוע לדיון הוכחות הוא ביום 24.4.2023, לאחר המועד הצפוי להארכת מעצרו בפעם ה-21, וכי בשלב זה יהיה העורר במעצר, בניכוי ימי המאסר, כבר כמעט שלוש שנים. העורר שב ומדגיש שיתר הנאשמים בכתב האישום שוחררו למעצר בפיקוח אלקטרוני, חרף תסקירים שליליים שהוגשו בעניינם מטעם שירות המבחן, וכי הוא הנאשם היחיד שממשיך לשהות גם בימים אלו מאחורי סורג ובריח - אף שהוא סובל ממצב בריאותי קשה במיוחד. העורר טוען עוד כי שמיעתם של יתר העדים צפויה להימשך לאחר פגרת הקיץ ולתוך שנת המשפט הבא, ועל-כן סופו של ההליך לא נראה באופק.

21. הדיון בערר התקיים בפני ביום 16.2.2023. במהלך הדיון שב בא-כוחו של העורר על טענותיו כפי שהוצגו לעיל. הוא הוסיף, כי העורר נכנס לבית הכלא כאדם בריא, וכי תנאי המאסר (ולאחר מכן המעצר) גבו ממנו מחיר בריאותי כבד. עוד הוא טען כי הגם שהאגף הסיעודי שבו הוא נתון כעת מנסה לספק את כל צרכיו, אין ביכולתו לעשות כן, שכן הוא אינו ערוך למתן מעטפת שיקומית. עוד נטען כי לא ניתן להיתלות במסוכנותו של העורר, שהרי האגף הסיעודי הוא פתוח, ובכל זאת לא נמנע מהעורר לשהות בו. באת-כוח המדינה, מנגד, התנגדה לערר. לטענתה, שב"ס מספק לעורר את כל צרכיו, ומכל מקום המסגרת המתאימה לדיון בכך אינה בהליך המעצר. היא טענה כי מסוכנותו של העורר נותרה גבוהה וכי היא אינה תלויה במצבו הפיזי. בעניין זה הוגש לעיוני חומר חסוי במעמד צד אחד ביחס למסוכנותו של העורר.

22. במהלך הדיון הבהרתי לבא-כוחו של העורר כי בשל מסוכנותו של העורר, יש קושי ממשי להורות על שחרורו לחלופת מעצר בבית חולים שיקומי, וכי לכל היותר עליו למקד את טיעונו באפשרות של מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני. ממילא, התבקש בא-כוח העורר להבהיר אם העורר ערוך לאפשרות של שיקום במסגרת מעצרו במתכונת כזו, לרבות הגעה של רופאים ופיזיותרפיסטים למקום שבו ישהה.

23. ביום 17.2.2023 הגיש העורר הודעה, שבה צוין כי שלושה גורמים רפואיים (כירופרקט, נוירולוגית ופיזיותרפיסט המתמחה ברפואה אלטרנטיבית) הביעו נכונות להציג תכנית טיפול ושיקום לעורר, ולהוציאה אל הפועל במקום החלופה שייקבע.

דיון והכרעה

24. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, ועיינתי בחומר החסוי שהוגש לעיוני, באתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את הערר ולהורות כי המשך מעצרו של העורר יהיה במתכונת של פיקוח אלקטרוני, בכפוף לתנאים שייקבעו לעניין זה בבית המשפט המחוזי.

25. נקודת המוצא לדיון היא שלא ניתן להפריז במסוכנותו הרבה של העורר. המעשים המיוחסים לו מלמדים עליה במובהק. מסוכנות זו נתמכת גם בהתרשמותו השלילית של שירות המבחן והחשש הברור שהביע ביחס לאפשרות של הפרת תנאי המעצר במקרה של העברתו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני. מסוכנותו נלמדת גם מן המידע שהוגש לעיוני, וביחס לכך אין לי אלא לחזור על הפראפרזה שנמסרה בדיון, שלפיה "נכון לסיום המחצית הראשונה של שנת 2022 לעורר מעורבות בסכסוכים אלימים, במסגרתם כוונות פגיעה באחרים וכו'. המידע מבוסס על מספר מקורות אמינים. להערכת גורמי המקצוע, המידעים מגיעים באופן בלתי תלוי, גם מהמטרה וגם משירות בתי הסוהר". איני מקלה ראש בדבר. עם זאת, אני סבורה שבשלב הנוכחי יש מקום ליתן משקל לעוד מספר שיקולים.

26. אפתח בכך שמסוכנות גבוהה ביותר יוחסה גם לחלק מהנאשמים האחרים בכתב האישום, שהועברו זה מכבר למעצר בפיקוח אלקטרוני. הטעם לאבחנה בין העורר לנאשמים האחרים היה פרק הזמן הארוך באופן משמעותי שבמהלכו נשללה חירותם, בהשוואה לעורר, שבמשך חלק מתקופת מעצרו ריצה כאמור במקביל עונש מאסר שנגזר עליו בגין הרשעתו בתיק אחר. ואולם, בשלב זה, חלפו קרוב לשלוש שנים מאז שהעורר סיים לרצות את מאסרו, ובכל אותה תקופה הוא היה נתון במעצר מלא. על כך יש להוסיף כי אין צפי לסיומו של המשפט בעתיד הנראה לעין. כפי שקבעתי בעניינם של שותפיו של העורר לכתב האישום, תקופת מעצר ממושכת והתארכות של הליכי המשפט עשויות להטות את נקודת האיזון לטובת שינוי מתכונת המעצר, לרבות בדרך של פיקוח אלקטרוני (בש"פ 3459/21 ניאמצ'יק נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (30.5.2021); בש"פ 1204/22 מדינת ישראל נ' פוגל, פסקה 13 (7.3.2022)). כן ראו והשוו: בש"פ 85/21 מדינת ישראל נ' מחאג'ינה, פסקה 10 (19.1.2021); בש"פ 8459/20 מדינת ישראל נ' פלוני ו-17 אח', פסקה 37 (28.1.2021).

27. אכן, אני נוטה לסבור כי בכל הנימוקים הללו, בעומדם לבדם, לא היה כדי להטות את הכף. אולם, בנסיבות דן אי אפשר שלא להביא בחשבון את מצבו הרפואי המורכב של העורר. בית משפט זה נדרש בעבר לדון בעניינם של עצורים עד תום ההליכים הסובלים ממצוקה רפואית מורכבת או מסכנת חיים, והכיר בכך שמצבים מיוחדים אלו עשויים להצדיק העברה למעצר בפיקוח אלקטרוני (ראו והשוו: בש"פ 6176/20 ברלנד נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (21.9.2020)). בעת הנוכחית, התרשמתי כי עניינו של העורר הוא אחד מהמקרים הללו. מבלי לפרט, על מנת שלא לפגוע בפרטיותו, די יהיה אם אומר כי הגם שהעורר אינו נתון בסכנת חיים, צפויה לו תקופת שיקום ממושכת ומורכבת, שתוצאותיה אינן מובטחות. אף שאיני מטילה דופי במאמצים הרבים של שב"ס לספק לעורר טיפול רפואי מסור, מובן כי תנאי המעצר אינם מיטיבים עמו, בלשון המעטה. הוא אף נשחק מההיטלטלות החוזרת ונשנית בין הדיון במצבו הרפואי בהליך הפלילי ובהליך המינהלי. מכל מקום, לעת הזו, הצטברותן של הנסיבות בעניינו של העורר, מחייבות שינוי.

28. אדגיש שוב כי לא נעלמה מעיניי מסוכנותו הרבה של העורר. כאמור, זו נקודת המוצא לדיון. מענה לכך יימצא בתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, שצריכים להיקבע על-פי רף מחמיר ביותר. כך, לשיטתי, יש לקבוע כי על העורר יפקחו בכל עת שלושה מפקחים (כפי שנקבע תחילה בעניינם של שותפיו לכתב האישום). מידת התאמתם של

המועמדים למלאכת הפיקוח תיבחן על-ידי שירות המבחן, אשר יגיש בעניין תסקיר משלים לבית המשפט המחוזי עד ליום 2.4.2023. מועד זה נקבע בהתחשב במצב הרפואי של העורר, ויש לעשות כל מאמץ לעמוד בו. כמו כן תוגש לבית המשפט המחוזי חוות דעת של מינהלת הפיקוח האלקטרוני באשר להיתכנות המעצר במקום החלופה שיוצע על-ידי העורר. לאחר שיוגשו התסקיר וחוות הדעת, יקבע בית המשפט המחוזי דיון שאליו יתייצבו המפקחים המוצעים על מנת שיוכל להתרשם מהם. כמו כן יקבע בית המשפט המחוזי ערבויות כספיות גבוהות ביותר שיפקידו העורר והמפקחים להבטחת תנאי המעצר.

29. הערר מתקבל אפוא במובן זה שהתיק יושב לבית המשפט המחוזי, אשר יבחן את ההיתכנות למעצר בפיקוח אלקטרוני וידון בתנאי המעצר, כאמור בפסקה 28 לעיל. עד להחלטתו של בית המשפט המחוזי יותר העורר במעצר מאחורי סורג ובריח.

ניתנה היום, י"ד באדר התשפ"ג (7.3.2023).

שׁוֹפֵט